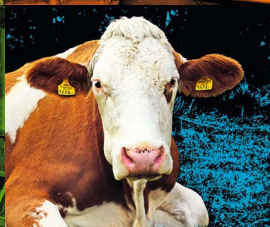

Europese
Commissie

DE FUNCTIONARIS VOOR HET DIERENWELZIJN IN DE EUROPESE UNIE

Gezondheid en
consumenten

1. INLEIDING

Op grond van de nieuwe EU-verordening inzake dierenwelzijn die van toepassing is op slachthuizen (Verordening (EG) nr. 1099/2009), moeten exploitanten van een slachthuis een gekwalificeerde persoon aanstellen, de functionaris voor het dierenwelzijn, om erop toe te zien dat standaardwerkwijzen worden gehanteerd, zodat de voorschriften inzake dierenwelzijn goed worden begrepen en toegepast.

Kleine slachthuizen zijn echter niet verplicht een functionaris voor het dierenwelzijn aan te stellen (zie bladzijden 25).

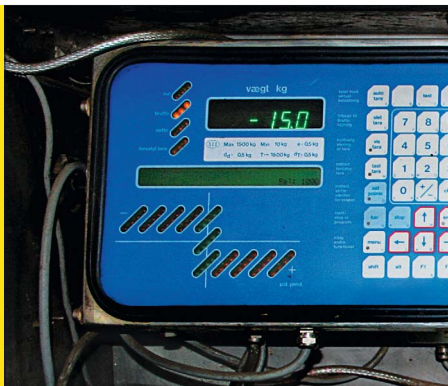
Terwijl de exploitant van een slachthuis juridisch verantwoordelijk is voor de naleving van de EU voorschriften, is de functionaris voor het dierenwelzijn technisch verantwoordelijk voor het in de praktijk brengen van deze verplichting.

Daarom is de functionaris voor het dierenwelzijn de sleutelpersoon die ervoor moet zorgen dat alle activiteiten in slachthuizen aan de voorschriften van de Europese Unie inzake dierenwelzijn voldoen.

De verantwoordelijkheden van de functionarissen voor het dierenwelzijn zijn duidelijk in de EU-wetgeving¹ vastgelegd en om deze te kunnen uitvoeren, moeten de functionarissen specifiek gekwalificeerd zijn en formeel aangesteld.

---

¹ Met name in artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden (Publicatieblad van de Europese Unie L 303/1 van 18.11.2009).

Deze handleiding biedt een gids met stapsgewijze informatie over de taken van de functionaris voor het dierenwelzijn in de Europese Unie.

2. EEN OVERZICHT VAN DE PERSOON EN DE TAKEN

De bevoegde autoriteiten zijn verantwoordelijk voor de officiële controles op de tenuitvoerlegging van de voorschriften inzake dierenwelzijn door bedrijfsexploitanten in de slachthuizen.

In het algemeen fungeert de functionaris voor het dierenwelzijn namens de exploitant van het slachthuis als **con-**

tactpunt voor de bevoegde autoriteiten, **geeft** hij **raad** aan het slachtpersoneel op de werkvloer en **controleert** hij dat de raad in de praktijk wordt gebracht.

Terwijl de rol van de functionaris voor het dierenwelzijn met name operationeel is, **bevindt hij of zij zich tevens in de beste positie om** de exploitant van het slachthuis **te adviseren** over investeringen in renovatie en nieuwe apparatuur. Bepaalde EU-voorschriften inzake de indeling, bouw en apparatuur zijn niet onmiddellijk van toepassing op bestaande slachthuizen, maar wel vanaf december 2019. Daarom moeten nu al de nodige voorbereidingen worden getroffen, zodat de slachthuizen tegen die tijd aan de voorschriften voldoen.

Hiervoor is vakkennis nodig. Ook moeten **standaardwerkwijzen** (Standard Operating Procedures, SOP's) worden ontwikkeld voor het slachthuis waarvoor hij of zij verantwoordelijk is. Tevens moet de functionaris voor het dierenwelzijn ervoor zorgen dat deze standaardwerkwijzen daadwerkelijk worden toegepast en nauwkeurig registreren welke maatregelen zijn getroffen.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet over voldoende **autoriteit en technische vaardigheden** beschikken, met inbegrip van een grondige kennis van de relevante EU-voorschriften, om begeleiding te kunnen geven aan het slachtpersoneel op de werkvloer (zie blz. 6).

Bepaalde standaardwerkwijzen worden expliciet door de wetgeving voorgeschreven. Deze hebben betrekking op:

- *cruciale bedwelmsparameters (zie blz. 9);*
- *het controleren van het effect van de bedwelming (zie blz. 16);*
- *het onderhoud en gebruik van fixatie- en bedwelmsapparatuur (zie blz. 19).*

Andere standaardwerkwijzen zijn noodzakelijk om de naleving te waarborgen (zie blz. 22).

De functionaris voor het dierenwelzijn moet ervoor zorgen dat het betrokken personeel de standaardwerkwijzen kent en begrijpt (zie blz. 22).

Ook moet de functionaris voor het dierenwelzijn bijhouden welke maatregelen hij of zij voor de uitoefening van zijn of haar verantwoordelijkheden treft om ervoor te zorgen dat standaardwerkwijzen zijn ingevoerd en dat deze worden gevolgd (zie blz. 24).

3. DE KWALITEITEN EN KWALIFICATIES VAN DE FUNCTIONARIS VOOR HET DIERENWELZIEN

De functionaris voor het dierenwelzijn dient over voldoende bevoegdheden en technische vaardigheden te beschikken om het slachtpersoneel op de werkvloer de benodigde begeleiding te kunnen geven.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet in het bezit zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid voor alle activiteiten in het slachthuis waarvoor hij of zij verantwoordelijk is.

Getuigschriften van vakbekwaamheid worden afgegeven door de autoriteiten van de lidstaten en zijn gebaseerd op het met goed gevolg afleggen van onafhankelijke examens over onderwerpen die relevant zijn voor de betreffende categorieën dieren en in overeenstemming met de betrokken activiteiten. Tot de activiteiten kunnen behoren:

- *het behandelen en verzorgen van dieren voorafgaand aan de fixatie;*
- *het fixeren van dieren met het oog op het bedwelmen of doden;*
- *het bedwelmen van dieren; het beoordelen van de effectiviteit van de bedwelming;*
- *het aanhaken of optakelen van levende dieren;*
- *het verbloeden van levende dieren;*
- *het slachten;*
- *back-upmethoden voor het bedwelmen en/of doden van dieren.*

De functionaris voor het dierenwelzijn moet over de bevoegdheid beschikken om van al het slachthuispersoneel te eisen dat de taken worden uitgevoerd overeenkomstig de EU dierenwelzijnsvoorschriften in het algemeen en de specifieke standaardwerkwijzen die voor elk slachthuis zijn vastgesteld.

De functionaris moet ervoor zorgen dat de activiteiten worden uitgevoerd door personeel dat over het passende vakbekwaamheidsniveau beschikt om dit te kunnen doen zonder enige vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden bij de dieren te veroorzaken en dat, waar van toepassing, een door de aangewezen nationale autoriteiten erkende en goedgekeurde opleiding wordt gevolgd.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet tevens over de bevoegdheid beschikken om te eisen dat de noodzakelijke corrigerende maatregelen worden genomen om de naleving van de EU-normen en de specifieke standaardwerkwijzen te waarborgen.

Daarom moet de functionaris voor het dierenwelzijn door de exploitant van het slachthuis naar behoren zijn gemachtigd om het uit hoofde van zijn functies nodige gezag uit te oefenen. Hij of zij rapporteert bij voorkeur rechtstreeks aan de exploitant van het slachthuis.

Voor elk slachthuis stelt de exploitant van het slachthuis de functionaris voor het dierenwelzijn aan om te helpen ervoor te zorgen dat de relevante EU-voorschriften inzake dierenwelzijn worden nageleefd.

De functionaris voor het dierenwelzijn rapporteert aan de exploitant van het slachthuis over alle zaken die verband houden met het welzijn van dieren, met name als voor deze zaken een besluit van de leidinggevende vereist is.

4. DE CRUCIALE BEDWELMINGSPARAMETERS

De functionaris voor het dierenwelzijn moet vertrouwd zijn met alle relevante aspecten van bedwelmsparameters² voor de diersoorten en activiteiten in het slachthuis waarvoor hij of zij verantwoordelijk is.

In de wetgeving zijn voorschriften inzake bedwelming vastgesteld, maar een aantal parameters („cruciale parameters” genoemd) moet door de exploitant van het slachthuis worden bepaald. De rol van de functionaris voor het dierenwelzijn is dan ook om deze cruciale parameters te bepalen en ervoor te zorgen dat deze worden toegepast.

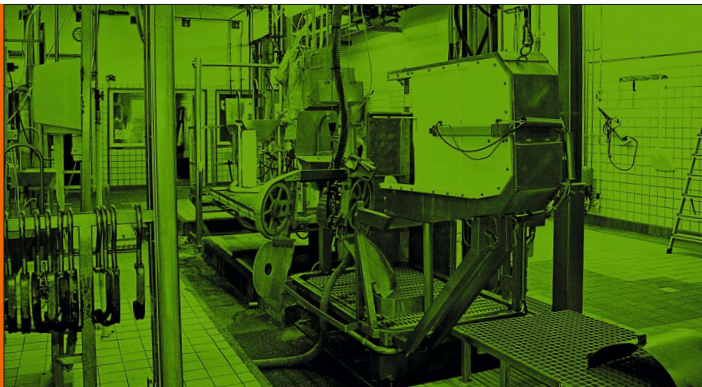
² Zie bijlage 1 van de verordening voor het complete overzicht van methoden voor het bedwelmen van dieren, plus bijbehorende specificaties.

Het penetrerend penschiettoestel moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de plaatsing en richting van het schot, de adequate snelheid, de lengte van penetrerend gedeelte en de diameter van de pen (gerelateerd aan de grootte van het dier en de diersoort) en het maximaal tijdsinterval (de maximale intervallen) tussen bedwelmen en steken/doden.

Voor elektrische bedwelmings technieken moeten cruciale parameters worden vastgesteld.

Voor **elektrische bedwelmings via uitsluitend de kop van een dier** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de minimale stroomsterkte (A of mA) gerelateerd aan de categorie dieren, de minimale spanning (V), de maximale frequentie (Hz), de minimale tijdsduur van de blootstelling, het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen)

tussen bedwelmen en steken/doden, de kalibratiefrequentie van de uitrusting, de optimalisatie van de stroomafgifte, het voorkomen van elektrische schokken vóór de bedwelmings en de plaats van de elektroden en hun contactoppervlakte.

Voor **elektrische bedwelmings (van kop tot lichaam)** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de minimale stroomsterkte (A of mA) gerelateerd aan de diersoort, de minimale spanning (V), de maximale frequentie (Hz), de minimale tijdsduur van de blootstelling, de kalibratiefrequentie van de uitrusting, de optimalisatie van de stroomafgifte, het voorkomen van elektrische schokken vóór de bedwelmings en de plaats van de elektroden en hun contactoppervlakte en het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken in geval van eenvoudige bedwelmings.

Voor **bedwelming middels elektrische waterbaden** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de minimale stroomsterkte (A of mA), de minimale spanning (V), de maximale frequentie (Hz), de minimale tijdsduur van de blootstelling, de kalibratiefrequentie van de uitrusting, het voorkomen van elektrische schokken vóór de bedwelming, het minimaliseren van de pijn bij het aanhaken, de optimalisatie van de stroomafgifte, de maximale aanhaaktijd voorafgaand aan het waterbad, de minimale tijdsduur van de blootstelling voor ieder dier, het onderdompelen van de vogels tot aan de vleugelbasis en het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken/doden voor frequenties boven 50 Hz.

Voor **gasmethoden** moeten cruciale parameters worden vastgesteld.

Voor **koolstofdioxide in hoge concentratie** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: het niveau van de koolstofdioxideconcentratie, de duur van de blootstelling, het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen) tussen

bedwelmen en steken in geval van eenvoudige bedwelming en de kwaliteit en temperatuur van het gas.

Voor **koolstofdioxide in twee fasen** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de koolstofdioxideconcentratie, de duur van de blootstelling en de kwaliteit en temperatuur van het gas.

Voor **koolstofmonoxide vermengd met inerte gassen** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de koolstofdioxideconcentratie, de duur van de blootstelling, het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken/doden in geval van eenvoudige bedwelming, de kwaliteit van het gas, de temperatuur van het gas en de zuurstofconcentratie.

Voor **inerte gassen** moet het volgende worden gepreciseerd en gemonitord: de zuurstofconcentratie, de duur van de blootstelling, de kwaliteit van het gas, het maximaal tijdsinterval (de maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken/doden in geval van eenvoudige bedwelming en de temperatuur van het gas.

SAMENVATTENDE CONTROLELIJST VOOR BEDWELMING

Mechanische bedwelming

✓ plaatsing en richting van het schot	
✓ adequate snelheid	
✓ maximaal tijdsinterval (maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken/doden	
+ plus	
✓ penetrerende penschiettoestellen	lengte van penetrerend gedeelte en diameter van de pen

Elektrische bedwelming

✓ minimale stroomsterkte (A of mA)	
✓ minimale spanning (V)	
✓ maximale frequentie (Hz)	
✓ minimale tijdsduur van de blootstelling	
✓ maximaal tijdsinterval (maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken/doden	
✓ kalibratiefrequentie van de uitrusting	
✓ optimalisatie van de stroomafgifte	
✓ voorkomen van elektrische schokken vóór de bedwelming	
+ plus	
✓ elektrische bedwelming via uitsluitend de kop en van kop tot lichaam	plaats van de elektroden en hun contactoppervlakte

✓ elektrische waterbaden	minimaliseren van de pijn bij het aanhaken	
	maximale aanhaaktijd voorafgaand aan het waterbad	
	onderdompelen van de vogels tot aan de vleugel	

Bedwelming met gas

✓ gasconcentratie		
✓ duur van de blootstelling		
✓ temperatuur van het gas		
+ plus		
✓ koolstofdioxide in hoge concentratie	kwaliteit van het gas	
	maximaal tijdsinterval (maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken	
✓ koolstofdioxide in twee fasen	kwaliteit van het gas	
✓ koolstofmonoxide vermengd met inerte gassen	kwaliteit van het gas	
	maximaal tijdsinterval (maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken	
	zuurstofconcentratie	
✓ inerte gassen	kwaliteit van het gas	
	maximaal tijdsinterval (maximale tijdsintervallen) tussen bedwelmen en steken	
	zuurstofconcentratie	

5. CONTROLE VAN DE BEDWELMING

De dieren mogen geen tekenen van bewustzijn of gevoeligheid vertonen tussen het eind van het bedwelmsproces en hun dood.

Voor het toepassen van een bedwelmsprocedure zijn bepaalde technische omstandigheden vereist, maar vanwege hun complexiteit leiden deze misschien niet altijd tot een goed resultaat. Daarom is het **van essentieel belang om regelmatig te verifiëren dat de bedwelming in de praktijk effectief wordt toegepast** en voor de duur die nodig is voor het dier om te sterven zonder weer bij bewustzijn te komen.

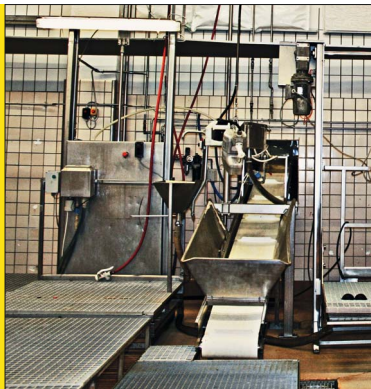
De functionaris voor het dierenwelzijn is verantwoordelijk voor de naleving van dit voorschrift. Dit betekent ten eerste dat een **monitoringprocedure** moet worden ontworpen, dat er regelmatig wordt gecontroleerd en dat in een standaardwerkwijze wordt vastgelegd welke maatregelen moeten worden getroffen als uit controles blijkt dat het voorschrift niet wordt nageleefd.

De controles moeten op een **representatieve steekproef van dieren** worden uitgevoerd met een frequentie die rekening houdt met de resultaten van eerdere controles en alle andere factoren die van invloed kunnen zijn op de efficiëntie van het bedwelmsproces – zoals veranderingen in de soort of de grootte van de dieren die worden geslacht of in de werkpatronen van het personeel.

Indien uit de controles blijkt dat een dier niet adequaat is bedweld, moeten de in de betreffende standaardwerkwijze genoemde passende maatregelen onmiddellijk worden toegepast.

Wanneer **dieren zonder bedwelming worden geslacht** (indien dit op grond van de nationale voorschriften is toegestaan), **zijn stelselmatig controles nodig** om te garanderen dat de dieren geen tekenen van bewustzijn of gevoeligheid vertonen voordat zij uit de fixatie worden losgemaakt, noch enig teken van leven vertonen voordat zij worden geslacht of gebroeid.

Met de monitoring moet een hoog betrouwbaarheidsniveau worden gewaarborgd. In de standaardwerkwijzen met betrekking tot de procedure moet het volgende worden bepaald:

- *de namen van de personen die verantwoordelijk zijn voor de monitoringprocedure;*
- *indicatoren die zijn opgesteld om tekenen van bewusteloosheid, bewustzijn of gevoeligheid te detecteren bij dieren;*
- *indicatoren die zijn opgesteld om de afwezigheid van tekenen van leven te detecteren bij dieren die zonder bedwelming zijn geslacht;*
- *criteria om vast te stellen of de resultaten van de indicatoren bevredigend zijn;*
- *de omstandigheden waaronder en/of het tijdstip waarop de monitoring dient plaats te vinden;*
- *het aantal dieren in elke steekproef waarop de monitoring betrekking heeft;*
- *adequate procedures om te waarborgen dat, wanneer niet aan de gespecificeerde criteria wordt voldaan, de bedwelgings- of dodingsactiviteiten nader worden bezien om de oorzaken van de tekortkomingen in kaart te brengen en de noodzakelijke veranderingen in die activiteiten aan te brengen.*

Voor elke slachtlijn moet een specifieke monitoringprocedure worden ingesteld.

6. ONDERHOUD EN GEBRUIK VAN DE APPARATUUR

De functionaris voor het dierenwelzijn moet nagaan of de fixatie- en bedwelmingsapparatuur adequaat wordt gebruikt en op zodanige wijze dat optimale omstandigheden voor het welzijn van dieren zijn gewaarborgd.

Producenten van fixatie- en bedwelmingsapparatuur moeten instructies geven over het gebruik en onderhoud van dergelijke apparatuur, afhankelijk van de soorten, categorieën, aantallen en/of gewichtsklassen van de dieren waarvoor de apparatuur is ontworpen. Daarom moet de functionaris voor het dierenwelzijn ervoor zorgen dat het betreffende personeel van het slachthuis deze instructies kent en correct toepast.

De functionaris voor het dierenwelzijn kan de instructies van de producenten ook vervolledigen en/of aanpassen zodat dit soort apparatuur in hun slachthuis tot goede resultaten leidt.

7. WAARBORGING VAN GOEDE PRAKTIJKEN

De EU-wetgeving bevat operationele voorschriften inzake het omgaan met en het fixeren van dieren in slachthuizen.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet ervoor zorgen dat in de standaardwerkwijzen van het slachthuis **voldoende rekening wordt gehouden met alle operationele vereisten.**

Met name moet de functionaris voor het dierenwelzijn ervoor zorgen dat de welzijnsomstandigheden van **elke zending dieren systematisch worden beoordeeld**, om de prioriteiten betreffende behandeling te bepalen.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet:

- bepalen welke dieren specifieke welzijnsbehoeften hebben (met name niet-gespeende dieren, melkvee, vrouwelijke dieren die tijdens het transport hebben geworpen en dieren die in containers zijn afgeleverd), en*
- besluiten welke maatregelen genomen moeten worden om in die behoeften te voorzien (onmiddellijk slachten, met name wanneer dieren niet kunnen lopen en ter plaatse moeten worden gedood, of indien onmiddellijk slachten niet mogelijk is, maatregelen treffen voor het melken, zogen of het voorzien van drinkwater).*

De functionaris voor het dierenwelzijn is tevens verantwoordelijk voor de periodieke inspectie van de toestand en gezondheid van de dieren op een onderbrenglocatie.

Daarnaast moet de functionaris voor het dierenwelzijn standaardwerkwijzen vaststellen met betrekking tot operationele procedures in het slachthuis die gevolgen kunnen hebben voor het dierenwelzijn.

Deze moeten de aankomst en verplaatsing van en het omgaan met dieren omvatten, met inbegrip van:

- * het snel lossen en vervolgens zonder onnodige vertraging slachten, zonder de dieren echter onnodig vanuit de wachthokken op te jagen;*
- * maatregelen voor de onderbrengvoorziening, het voederen en strooisel en een duidelijke vermelding op elk hok van het tijdstip van aankomst;*
- * het in gereedheid brengen en het gereed zijn voor onmiddellijk gebruik van isolatiehokken voor dieren die speciale zorg nodig hebben;*
- * de kwaliteit en behandeling van containers waarin dieren worden vervoerd;*
- * duidelijke aanwijzingen over welke behandeling van dieren verboden is (waarbij een opsomming wordt gegeven van handelingen die pijn of lijden veroorzaken of die tot verwonding kunnen leiden) en welke is toegestaan (waarbij duidelijk de daarmee verband houdende beperkingen en omstandigheden worden aangegeven);*
- * de methoden en praktijk inzake bedwelming, slachten en de behandeling.*

8. ERVOOR ZORGEN DAT DE VOORSCHRIFTEN BEKEND ZIJN EN BEGREPEN WORDEN

De functionaris voor het dierenwelzijn moet ervoor zorgen dat de standaardwerkwijzen bekend zijn en begrepen worden door het betreffende personeel, afhankelijk van hun taken in het slachthuis.

Hiervoor moet een **communicatie- en opleidingsstrategie** voor gebruik binnen het slachthuis worden ontwikkeld.

Voorbeelden van bij deze taak nuttige materialen zijn posters, lijsten van procedures en afbeeldingen of foto's om te illustreren wat wel en niet moet worden gedaan.

De functionaris voor het dierenwelzijn moet dergelijk geschikt materiaal fabriceren of verkrijgen en er tevens voor zorgen dat de juiste taal wordt gebruikt.

Daarnaast is in de EU-wetgeving bepaald dat het personeel dat met dieren omgaat, moet beschikken over een getuigschrift van vakbekwaamheid ten aanzien van hun taken. Hoewel het getuigschrift enkel door een officiële instantie kan worden verstrekt, **kan de functionaris voor het dierenwelzijn bijdragen aan de opleiding van het personeel** door uitleg en achtergrondinformatie te geven die voor het verkrijgen van het getuigschrift nodig is.

Ook heeft de functionaris voor het dierenwelzijn de verantwoordelijkheid om **na te gaan of het personeel over de juiste kennis en vaardigheden** ten aanzien van hun taken **beschikt** en zo nodig te interveniëren om ervoor te zorgen dat deze bekwaamheden in stand worden gehouden.

9. HET BIJHOUDEN VAN EEN REGISTER

De functionaris voor het dierenwelzijn moet een register bijhouden van de maatregelen die hij of zij treft in de uitoefening van zijn of haar verantwoordelijkheden om ervoor te zorgen dat standaardwerkwijzen zijn ingevoerd en dat deze worden gehanteerd.

Deze registers omvatten de maatregelen die hij of zij heeft genomen om het dierenwelzijn in het slachthuis te verbeteren.

Dit register wordt ten minste één jaar bewaard. Op verzoek moet het aan de bevoegde autoriteit worden verstrekt.

10. IS EEN FUNCTIONARIS VOOR HET DIERENWELZIJN VERPLICHT VOOR ALLE SLACHTHUIZEN?

De functionaris voor het dierenwelzijn is niet verplicht voor slachthuizen waar minder dan 1.000 grootvee-eenheden zoogdieren of minder dan 150.000 vogels of konijnen per jaar worden geslacht. Evenwel blijven de eerder beschreven verplichtingen in verband met hun taken bestaan en moeten deze door de exploitant van het slachthuis worden uitgevoerd.

Een „grootvee-eenheid” is een gestandaardiseerde meeteenheid aan de hand waarvan de verschillende categorieën vee kunnen worden vergeleken:

- *volwassen runderen³ en paardachtigen staan gelijk aan 1 grootvee-eenheid;*
- *andere runderen staan gelijk aan 0,50 grootvee-eenheid;*
- *varkens met een levend gewicht van meer dan 100 kg staan gelijk aan 0,20 grootvee-eenheid;*
- *andere runderen staan gelijk aan 0,15 grootvee-eenheid;*
- *schapen en geiten staan gelijk aan 0,10 grootvee-eenheid;*
- *lammeren, geitjes en biggen met een levend gewicht van minder dan 15 kg staan gelijk aan 0,05 grootvee-eenheid.*

---

³ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten (Integrale-GMO-verordening).

11. EEN DEFINITIEVE CONTROLELIJST – TEN AANZIEN VAN DE FUNCTIE EN VAN UZELF

Controlelijst ten aanzien van de functie	
✓ Heeft u standaardwerkwijzen (SOP's) met betrekking tot operationele procedures ingesteld die gevolgen kunnen hebben voor het dierenwelzijn voor het slachthuis waarvoor u verantwoordelijk bent?	
✓ Heeft u ervoor gezorgd dat de SOP's bekend zijn bij en begrepen worden door het betreffende personeel?	
✓ Heeft u een communicatiestrategie inzake de voorschriften en de SOP's binnen het slachthuis uitgewerkt?	
✓ Maakt uw communicatiestrategie een en ander gemakkelijk te begrijpen voor het personeel van het slachthuis?	
✓ Heeft u specifieke SOP's vastgesteld om te controleren dat de dieren geen tekenen van bewustzijn of gevoeligheid vertonen tussen het eind van het bedwelmsproces en hun dood?	
✓ Wordt er in uw SOP's omschreven welke maatregelen moeten worden getroffen als uit controles blijkt dat een dier niet adequaat is bedwemd?	
✓ Kunt u waarborgen dat deze SOP's daadwerkelijk worden nageleefd?	
✓ Kunt u eisen dat de noodzakelijke corrigerende maatregelen worden genomen om de naleving van de EU-normen en de specifieke SOP's te waarborgen?	
✓ Heeft u gecontroleerd of de fixatie- en bedwelmsapparatuur adequaat wordt gebruikt?	
✓ Heeft u gewaarborgd dat de apparatuur goed wordt onderhouden en gereinigd?	
✓ Heeft u een methode voor de monitoring van de efficiëntie vastgesteld om te zorgen voor de noodzakelijke kalibratie van de bedwelmsapparatuur?	

Controlelijst ten aanzien van de functie

✓ Heeft u een specifieke monitoringprocedure voor elke slachtlijn ingesteld?	
✓ Zorgt u ervoor dat de welzijnsomstandigheden van elke zending dieren bij aankomst systematisch worden beoordeeld om de prioriteiten betreffende behandeling te bepalen?	
✓ Inspecteert u regelmatig de toestand en gezondheid van de dieren op een onderbrenglocatie?	
✓ Heeft u een nauwkeurig register bijgehouden van de maatregelen die zijn getroffen?	
✓ Zorgt u ervoor dat uw registers ten minste één jaar worden bewaard en dat de bevoegde autoriteit hierover op verzoek kan beschikken?	

Controlelijst ten aanzien van uzelf

✓ Beschikt u over een getuigschrift van vakbekwaamheid ten aanzien van alle handelingen in het slachthuis waarvoor u verantwoordelijk bent?	
✓ Beschikt u over een grondige kennis van de relevante EU-voorschriften?	
✓ Heeft u van de bedrijfsexploitant de bevoegdheid gekregen om van al het personeel te eisen dat de taken worden uitgevoerd overeenkomstig de EU-dierenwelzijnsvoorschriften in het algemeen en overeenkomstig de door u vastgestelde specifieke SOP's?	
✓ Bent u bekend met alle relevante aspecten van bedwelmingsparameters voor het vee en de activiteiten in het slachthuis waarvoor u verantwoordelijk bent?	
✓ Bent u vertrouwd met de instructies voor het gebruik van de apparatuur die wordt gebruikt in het slachthuis waarvoor u verantwoordelijk bent?	

Auteursrecht: Europese Unie, 2012
Reproductie met bronvermelding is toegestaan.

doi:10.2772/76872

Directoraat-generaal Gezondheid en consumenten
Europese Commissie – 1049, Brussel, België
http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm
De Europese Commissie noch enige persoon die
namens de Commissie optreedt, is verantwoordelijk
voor het gebruik dat van de informatie in deze
publicatie wordt gemaakt.

ISBN 978-92-79-26113-8

9 789279 261138